SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Kazań sejmowych”

Grupa B

Piotr Skarga

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 19

10 zadań, 19 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Jak Skarga w Kazaniu II pokazuje dostatek, jaki ojczyzna-matka dała szlachcie?

(A) Wylicza zdobyte zamorskie kolonie i porty handlowe, z których do Polski płyną korzenie, sukna i złoto, wzbogacając szlachtę bez jej własnej pracy

(B) Chwali szlachtę za to, że pomnożone bogactwa oddaje na obronę kraju — na zaciąg wojska, budowę zamków i wykup jeńców z ciężkiej niewoli tatarskiej

(C) Zestawia dawną prostotę (piwo, samodziałki, proste rydwany, jedna misa) z obecnym zbytkiem (wino, aksamity i jedwabie, złote kolebki, kilkadziesiąt półmisków)

(D) Twierdzi, że szlachta jest uboga, bo jej dochody zabiera skarb królewski na kolejne wojny — dawniej żyła w dostatku, a teraz cierpi niedostatek

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Które kazanie jest najsłynniejsze i traktuje o miłości ku ojczyźnie?

(A) Kazanie II

(B) Kazanie VIII

(C) Kazanie I

(D) Kazanie IV

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Jakim obrazem Skarga w Kazaniu I ilustruje los Rzeczypospolitej, w której zginęła karność i nikt nie boi się urzędów ani praw?

(A) Beczki, z której opadają obręcze, a nikt ich nie pobija, więc cała się rozsypuje

(B) Domu, któremu wiatr zerwał dach, a gospodarz śpi i nie słyszy burzy

(C) Stada owiec, które rozbiegło się po śmierci pasterza i padło łupem wilków

(D) Ogrodu, który zarósł chwastami, bo nikt go nie plewił ani nie podlewał

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 4. (0–1 pkt)

Za panowania którego króla Piotr Skarga pełnił funkcję nadwornego kaznodziei?

(A) Zygmunt III Waza

(B) Jan III Sobieski

(C) Stefan Batory

(D) Władysław IV Waza

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 5. (0–5 pkt)

Dopasuj postać przywołaną w Kazaniu II jako wzór miłości ku ojczyźnie do jej czynu.

1. Aod	...	A. wrócił do niewoli na męki, by dotrzymać słowa
2. Zorobabel	...	B. wygrał mądrą gadką u Dariusza, a zamiast nagród prosił o odbudowę Jeruzalem
3. córka Jeftego	...	C. sam walczył z Filistynami i zginął, obalając na nich salę
4. Samson	...	D. zgodziła się na śmierć, którą ojciec ślubował Bogu za zwycięstwo
5. Regulus	...	E. zabił tyrana Eglona i wyzwolił braci od ucisku Moabitów

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–3 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Skarga zapewnia, że ojczyzna jest dla szlachty matką, a nie (1) _____. Przypomina, że rozszerzyła państwo od morza do (2) _____, a jej obywatele nie cierpią takiej tyranii jak poddani państwa tureckiego i (3) _____.

(1) niańką / siostrą / teściową / macochą
(2) Karpat / gór / morza / Dniepru
(3) moskiewskiego / węgierskiego / szwedzkiego / francuskiego

Zadanie 7. (0–1 pkt)

Wyjaśnij metaforę ojczyzny jako tonącego okrętu z Kazania II. Jak Skarga ją rozwija?

Zadanie 8. (0–2 pkt)

W Kazaniu I Skarga wylicza „nieprzyjaciół" mądrości, czyli to, co przeszkadza w dobrym radzeniu o państwie. Wymień trzy z tych przeszkód.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

W Kazaniu II Skarga krytykuje tych, którzy nie chcą służyć Rzeczypospolitej, jeśli król im nie płaci. Przedstaw dwa jego argumenty przeciw takiej postawie.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, jak Skarga w Kazaniu VIII stylizuje się na proroków biblijnych. Podaj co najmniej dwóch proroków i ich „rekwizyty", które Skarga chciałby naśladować.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/kazania-sejmowe